

СТАНОВИЩЕ

на Дирекция „Национална служба за защита на природата“, МОСВ
за заседанието на Националния съвет по биологично разнообразие, 30.08.2023 г.,
относно

проект на План за действие за опазване на опазване на популациите на
пещеролюбивите прилепи в България (*Rhinolophus mehelyi*, *Rhinolophus hipposiderus*,
Rhinolophus ferrumequinum, *Rhinolophus Euryale*, *Rhinolophus blasii*, *Myotis myotis*, *Myotis*
blythii, *Myotis emarginatus*, *Myotis capaccinii* и *Miniopterus schreibersii*)
за периода 2023 – 2032 г.

Внесенят проект на План за действие за опазване на опазване на популациите на пещеролюбивите прилепи в България (*Rhinolophus mehelyi*, *Rhinolophus hipposiderus*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus Euryale*, *Rhinolophus blasii*, *Myotis myotis*, *Myotis blythii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis capaccinii* и *Miniopterus schreibersii*) за периода 2023 – 2032 г. е разработен по Проект BG16M1OP002-3.020-0008-C01, с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие. Проектът е внесен в МОСВ с вх. № 48-00-287/01.03.2023 г.

Планът е възложен за изготвяне от Министерство на околната среда и водите чрез Задание, съгласувано през 2021 г. от министъра на околната среда и водите.

Планът бе представен на обществено обсъждане на 10.02.2023 г. в гр. София от изпълнителите на проекта и беше публикуван за обществено обсъждане на страницата на МОСВ на 22.03.2023 г.

След прегледа на проекта на Плана за действие **дирекция НСЗП изразява следното становище:**

Планът обхваща период от 10 години и е в съответствие с изискванията на Наредба № 5 от 01.08.2003 г. на МОСВ. Планът е изготвен в съответствие утвърденото задание, като следва стриктно неговата структура и е определен период за действие „2022-2032“. В случая Дирекция НСЗП предлага периодът „2022-2032“ да се промени на „2024-2033 г.“ за да има възможност за планиране на средства през следващата година, предвид че планирането за 2023 г. вече е приключило.

Представеният проект на план за действие съдържа подробни данни за вида в количествен и качествен по значение анализ, касаещ таксономия, номенклатура и морфология на видовете, международен и национален природозащитен статус, законова защита, основана на европейското и национално законодателство. В продължение на документа се описва биологията на вида, количествен и качествен анализ на състояние на популациите на видовете прилепи, причинно-следствените връзки, водещи до преки и косвени отрицателни въздействия по отношение на настоящото състояние на числеността на видовете и др.

Част от съпътстващите към настоящия проект на план за действие документи са индикативен бюджет по мерки, касаещи подобряване на природозащитното състояние.

Целите и подцелите на плана са добре изготвени и постижими.

Общи бележки:

Моля бюджета на проекта на план да бъде определен в цялост, като се сумират всички прогнозни стойности по дейности.

Необходимо е да се направи преглед на отговорните институции за изпълнение на плана и на места да са добави ИАГ и/или Природни паркове (особено когато се отнася до горски територии).

При отразяване на всички бележки в плана моля те да се синхронизират с бюджетната част и тя да бъде преработена съгласно настоящото становище. В частта на мерките, свързана с Национална рамка за приоритетни действия 2021 – 2027 (НРПД) е необходимо бюджетно планираната стойност в основния текст на документа на НРПД, също да се транспонира в финансовата част на плана за действие.

Коментари относно предоставен проект План за действие по отношение на Национална рамка за приоритетни действия 2021 – 2027

С оглед прецизирането на изложената информация следва да се поясни, че съгласно одобрената Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за програмния период 2021 – 2027 г. на България (НРПД 2021 – 2027 г.) е остойностена необходимостта от прилагане на съвкупност от действия за подобряване на природозащитното състояние на, прогнозираните за финансиране чрез ЕФРР, ЕЗФРСР и националния бюджет. НРПД по своята същност е стратегически документ за многогодишна финансова рамка за периода 2021-2027 г. От тук следва да се коригира текста на проекта на план за действие за опазване на опазване на популациите на пещеролюбивите прилепи в България като цитираната информация в Таблица 8.1 „Мониторинг и оценка на изпълнение на Плана“ и Таблица 9.2-1. „Индикативен бюджет на Плана за действие“ за НРПД 2021 – 2027 г. следва да се прецени съгласно посоченото по-горе. Пълният текст с приложени документи към него е наличен на страницата на Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000.¹

Необходимите корекции в проекта на ПД следва да бъдат съобразени в НРПД и коректно изложени.

По Дейност 7.1.2 „Създаване на подзаконов нормативен документ (вкл. добри практики), включващ технически изисквания и норми при саниране на сгради, свързани с предотвратяване на смъртност на индивиди, вследствие на зазиждане“ и Дейност 7.1.4 „Създаване на подзаконов нормативен акт към Закона ветеринарномедицинската дейност за лицензиране на лица с квалификация на ветеринарни лекари за работа по лечение и рехабилитация на прилепи“ следва да се поясни необходимостта от планирания бюджет. Характерът на цитираните мерки не предполага разходване на финансов ресурс.

По Дейност 7.1.5 „Проучване за идентифициране и изготвяне на необходимата документация и обявяване на нови защитени територии, представляващи важни убежища на прилепи, но невключени до сега в мрежата от защитени зони и защитени

¹ <https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/Home/Documents>

територии.“ при установяване на нови находища, така и след провеждане на теренни проучвания за вида за срока на плана за действие, следва да се проведе процедура на основание чл. 16, ал. 6 от ЗБР, съгласно който следва да се подготви необходимия пълен пакет документи, като същият съдържа данни от проведени теренни проучвания, подкрепени с оценки, научни публикации, описание на методиката на провеждане на изследванията, придружена с данни и анализи, както за природозащитното състояние на вида, така и за новоустановеното местообитание, научна обосновка за наличието в значителна степен на целевия вид, следващ и от разработен и подготвен набор от документи за актуализация на стандартния формуляр. Същият следва да бъде внесен към компетентния орган - МОСВ. Изменение на заповедта за обявяване на защитена зона се извършва само след отразяването им в стандартния формуляр на защитената зона по чл. 8, ал. 1, т. 4 от ЗБР.

Цитираните дейности, както следват 7.2.1 Прилагане на мярка 67 от НППД за Натура 2000 в България, 7.2.2 Оценка на пригодността на входните врати за прилепите на туристическите и благоустроени пещери и изработване на предписания от РИОСВ за задължителна подмяна на непригодните, 7.2.3 Оценка на практиките за посещения в благоустроените пещери и регламентиране на туристопотока и провежданите мероприятия в тях, с цел елиминиране на безпокойството на обитаващите ги прилепи, както и регламентиране на максимални шумови нива в подземните обекти представляват поддейности, планирани за изпълнение на Мярка 67 от НППД за ЗЗ, както следват: BG0000117, BG0000130, BG0000166, BG0000616, BG0001014, BG0001031, BG0001032, BG0001040, BG0001493, BG0000104, BG0000106, BG0000107, BG0000118, BG0000168, BG0000190, BG0000192, BG0000212, BG0000213, BG0000214, BG0000216, BG0000217, BG0000218, BG0000219, BG0000239, BG0000240, BG0000247, BG0000263, BG0000266, BG0000269, BG0000282, BG0000298, BG0000304, BG0000322, BG0000366, BG0000374, BG0000382, BG0000421, BG0000487, BG0000494, BG0000503, BG0000589, BG0000591, BG0000593, BG0000594, BG0000608, BG0000610, BG0000613, BG0000615, BG0001013, BG0001036 с общ бюджет.

Във връзка с горното следва да се припознае коректно и в пълнота от ПД мярка 67 от НППД, както и да се посочи, че източникът на финансов ресурс е ПОС 2021 – 2027 г. чрез ЕФРР.

По отношение на Дейност 7.3.2. „Провеждане на фундаментални научни изследвания, фокусирани върху биологията, екологията, поведението и генетиката на пещеролюбивите прилепи“ не съответства на описанието ѝ на цитираната в ПД Мярка 10 от НППД.

По отношение на Дейност 7.4.3. „Изработване и разпространение на информационни материали: плакати, дипляни и брошури, популяризиращи пещеролюбивите прилепи в България и значението им в екосистемите“ не съответства на описанието ѝ на цитираната в ПД Мярка 14 от НППД.

По отношение на Дейност 7.5.4. „Прилагане на мярка 7 от НППД за Натура 2000 в България за периода 2021 – 2027 г. Надграждане на информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 и информационната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие“ не съответства на предмета

на изпълнение на Мярка 7 от НРПД. Тя засяга подобряване, надграждане на функционалните възможности и синхронизация на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, поддържана от МОСВ, и Информационната система към Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие, поддържана от ИАОС. Не е планирано по мярката надграждане с база данни за целеви видове.

По отношение на Дейност 7.5.5 „Прилагане на мярка 13 от НРПД за Натура 2000 в България за периода 2021 – 2027 г.. Обмяна на опит и добри практики, свързани с Натура 2000 в рамките на проекти, финансирани от различни програми.“ следва да се вземе предвид, че същата в НРПД, касае съвместни/трансгранични проучвания, с цел разработване на програми за действие, методически указания за екологичната мрежа Натура 2000. Това описание не съответства на представеното в плана за действие за Дейност 7.5.5.

В таблица 8-1 „Мониторинг и оценка на изпълнението на Плана“ има несъответствие на заложеното в дейностите от ПД и мерките от НРПД. Следва да се премахне от графите „Възможно финансиране“ и „Възможни източници за финансиране“ текстът, касаещ НРПД 2021 – 2027 г., както следва за мерки от проекта на план за действие: 7.1.2, 7.1.4, 7.1.5, 7.3.1, 7.3.2, 7.3.3, 7.3.4, 7.4.2, 7.4.3, 7.4.4.

При внасянето на коригирания вариант вносителите да предоставят копия от обявите за обществените обсъждания, които са били проведени в рамките на процедурата по изготвяне на плана за действие.

Във връзка с гореописаното дирекция НСЗП счита, че НСБР следва да предложи на министъра на околната среда и водите да утвърди проект План за действие за опазване на опазване на популациите на пещеролюбивите прилепи в България (*Rhinolophus mehelyi*, *Rhinolophus hipposiderus*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus Euryale*, *Rhinolophus blasii*, *Myotis myotis*, *Myotis blythii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis capaccinii* и *Miniopterus schreibersii*) за периода 2024 – 2033 г., след отразяване на направените бележки и коментари от заседанието на НСБР и внасяне на последна версия, в срок до 30 дни.